

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De bono silentij, & fructu eius. 8

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

triginta vel amplius non viderit; & tunc, quàm exiguum sit tempus, quo latere solemus, apparebit. Et si adhuc plures cernere delectamur, videbimus non modò viros, sed & feminas atque virgines huius solitudinis consortes, & tam ardua vite & verè spiritualis militia seruasse semitas. Horum igitur omnium exèplis edocti, amplius nostræ solitudinis latibula adanemus; & apparere foris, qua possumus diligentia, deuitemus. Et erit nobis tanto Christus familiarior, cordibus que nostris ipsius amor suauior, quanto huius seculi aspectus atque affectus fuerit rarior. In qua solitudine nos dignetur custodire, qui solus in corpore potuit sine culpa viuere, Iesus Christus Dominus noster. Amen.

S E R M O V I I I .

De bono silentij, & fructu eius.

Thron. 3.

*Psal. 38.
Solitudo
silentij pa-
rens &
alumna.
Ibid.
Marth. 5.*

1. Silentium, amica solitudinis est, sicut quidam custos eius sapiebat, & dicebat, *sedebit solitarius, & tacebit*. Nam rarò bene, nisi in solitudine custoditur, sed & faciliùs ibidè tenetur, quia absentia occasionis multoties est victoria tentationis. Istud silentium obseruare cupiebat sanctus, qui dicebat: *Dixi custodiam vias meas, vt non delinquam in lingua mea*. Et rursus orabat: *Pone Domine custodiam ori meo, & ostium circumstantia labijs meis*. Sed & Dominus noster Iesus Christus, silentium nos amare docuit, dicens: *Sit sermo vester, est est, non non; quod amplius est, à malo est*. Quibus verbis disertè nos instruit, vt necessaria tantum & vtilia loqui curemus, superflua verò & inutilia declinemus. Non enim seruus Dei silentium ita reputare debet, quasi loquendum nunquam sit, sed suo tempore & loco verba sua, sicut dispensator bonus, distribuere sciat. Vnusquisque perpendat, quid sibi salubrius existat, quia quibusdam magis expedit silentio intendere, alijs econtra, non nimium taciturnitati se dare.

*Maria tan-
tū quater
in Euāge-
lio locuta.
Luca 1.
Ioan. 2.*

2. Qui autem silentio vult studere, inspiciat Christum, quomodo ab iniquis accusatus, nihil respondit: ita vt Pilatus miraretur vehementer. Vnde & iterum scriptum est: *Iesus autem tacebat*. Sed & beatissima mater eius virgo Maria, paucis utebatur verbis. Et sicut dicit beatus Bernardus, quater eam (vt ex Euāgelio colligitur) locutam fuisse legimus. Propter hoc nobis valdè expedit, quatenus tam exemplo eius quàm filij eius, obseruemus omnia verba hæc, conferentes ea in cordibus nostris. Igitur sit omnis seruus Dei velox ad audiendum, tardus ad loquendum, & feruidus ad proficiendum. Attende, si non silentium totius boni interioris custos est & incrementum. Vide etiam, si non thesaurus

thesaurus caelestium bonorum in his cordibus requiescit.

3. Beatus, qui silentium diligit & custodit: nam in custodia illius, magnæ deuotionis fructum sibi accrescere sentiet, dummodo in alijs sollicitus & ipse fuerit. Parum enim valet custodia oris absque custodia cordis, & diligentia cuiuslibet boni operis. Propter hoc, qui silentio & luctu salutari gaudent, hi præcipuè sciunt precium eius, quia virtus & sanitas eorum versatur in linguis eorum. Et profectum quem inde sentiunt, sæpiùs experiuntur, quia leuitatibus subdi noluerunt. De his aptari potest, quod in Psalmo legitur: *Non est ruina maceria*, (scilicet spiritualis ædificationis,) *neque transitus, neque clamor in plateis eorum*: hoc est, in latitudine cordis eorum, non est vllus sæcularium actuum concursus, nec inutilium etiam cogitationum strepitus. Et quia Deo intus coniuncti sunt, ideo à mundanis desiderijs sapè flescunt. Beatum ergo dixerunt populum, cui hæc sunt, quia Dominus Deus protector eius est.

Psal. 143.

4. O si daretur famulo Dei, interdum experiri silentij ac solitudinis suæ spirituales delicias, quàm meritò ex abundantia suauitatis earum in hæc verba prorumpèret! Ecce quàm bonum & quàm iucundum est, sedere solum, & tacere, & leuare se supra se, & aduentum præstolari dilecti amici Iesu Christi? Quis talem dubitet fore felicem, & optimã cum Maria partem elegisse? Qui potest accipere, capiat, sed non omnes ad hoc tendunt, neque per sanctum desiderium ad interna bona se accendunt. Qui sunt de mundo, (ait sanctus Ioannes) de mundo loquuntur, & mundus eos audit: & qui est ex Deo, verba Dei audit. Verè preciosum, verbum nunquam proferre ociosum: & valdè iucundum, in cunctis verbis suis fore sollicitum. Vnde beatus Iacobus hunc asserit perfectum, qui verbo non offendit, quia linguam nemo hominum domare potest. Sed quia apud Deum omnia possibilia sunt, id quod proprijs viribus non valemus, eius munere fieri potest; quia non est impossibile apud Deum omne verbum. Sed nos miserè nosipfos decipimus, quia remediã contra consuetudines malas non quærimus.

Lucæ 10.

Iacobi 3.

Marci 10.

Lucæ 1.

5. Quis non est expertus, quàm graue sit silentij claustrum intrare, post inutiles aut prolixas fabulationes? Beatus, qui malæ conscientia flagellis, pro incontinentia silentij edoctus, de cætero cautior inuenitur, ne in idipsum, aut in deterius rursus corruat. Amator verò silentij & custos castæ conscientia, bonum quod intus sentit, non ignorat, quia in pace factus est locus eius. Et si est interdum conflictus ei, vt se comprimatur, succedit tamen postea pax magna, quia hostibus restitit, & sibi ipsi vim intulit. Timet etiam frequenter iste, ne inuentum thesaurum per incu-

riam aut leuitatem amittat, quem magis abscōdere quā effundere Domini cōsilio debet. Videte (inquit Christus) ne quis sciat. Vnde sicut auarus nūmos, ita religiosus verba sua trutinare debet; ne inutiliter aut sine lucro, verbū aliquod dicat. Religiosorum etenim & deuotorū est, vacare, silere, orare, & prater Deum nil velle scire. Locus enim in quo religiosus stat, sanctus est. Vt quid etiam terram hanc optimam occupat, si fructus bonos non germinat? bonus homo, ait Dominus Iesus, de bono thesauro (hoc est, de puro corde) profert bona, & malus similiter mala. Loquamur ergo de Deo, si tempus fuerit, aut differamus propter Deum: de mundanis omnino rebus taceamus.

Apoc. 8.
Lucifer
quia silen-
tium non
tenuit, cor-
ruit.
Isaia 41.

6. Nec sit tibi graue (homo Dei) paruo tempore in hoc saeculo silere; quia si feceris, cum Angelis poteris in eternū gaudere. Hoc igitur modò age in terris, quod sancti Angeli seruauerunt in caelis. *Factum est* (ait Euangelista Ioannes) *silentium in caelo.* Hoc Lucifer quia non tenuit, propterea cū omni comitatu suo, de celo cecidit. Dixit enim: *In caelum conscendam, ponam sedem meam ad aquilonem: ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo.* O miser, quid loqueris? Vt quid cogitationes istę ascēdunt in cor tuum? In illo summo monasterio, vbi perpetuum silentium ab omni malo, statutum est ab illo supremo abbate: tu quomodo loqui nō timuisti? An nesciebas, quia in his, quę pręcepit tibi Deus, oportet te esse? Quomodo cecidisti Lucifer, qui manē oriebaris? Turbasti caelum superbia tua, non seruasti disciplinam Dei Patris, sed transgressus es statuta summi abbatis. Meritò proinde expulsus es, nec potuisti stare, quia silentium in caelesti monasterio confregisti. Cauendum omnino à tali pręsumptione & locutione: & ad illud properandū silentium, quod à tantis casibus potest pręseruare animum. De quo scriptum est: *Prohibe linguam tuam à malo, & labia tua ne loquantur dolum.*

Psal. 33.
Nunquam
silendum à
laude Dei.
Isaia 62.

7. Est tamē quoddam silentium, quod tam Angelis quā hominibus non conceditur, immo & nusquam admittendum videtur, hoc est, silere à laude Dei, à deuotione, & gratiarum actione. De quo Propheta ita meminit: *Vos, qui reminiscimini Domini, ne taceatis, & ne detis silentium ei.* Et ne viderentur inobedientes, clamabant voce magna dicentes: *Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus sabaoth, plena est omnis terra, maiestate eius.* Et nos similiter clamemus in caelum, & miserebitur nostri. Laudemus etiam eum in terris, quem laudant omnes Angeli in caelis. Sed quia longè sumus ab illo loco, vbi nemo verbo offendit, reuertatur vnusquisque ad cor suum, fileat à malo, fileat etiam cum Propheta quandoque à bonis propter melius.

Psal. 38.

8. Ad exemplum silētij, propone tibi (serue Dei) saepe facta antiquo-

antiquorum patrum. Perge si vis, perge mente ad tabernacula illorum, si forte inuenire possis abbatem Agathonem, qui iam tribus annis lapidem in ore, pro rigore silentij portauit. Et magnū illum Arsenium si inueneris, illo tacente loqui forsitan non audebis. Et alios per quā multos si quaeris, in cubiculis & in speculis terræ, solitarios & silentio deditos, potius reperies, quam foris vagantes. Propterea non illud segniter debes tenere, unde tam preciosa religionis studia possunt tibi oriri. Quia per solitudinem & silentium, multi sanctorū ad quietem cordis perducti sunt; & inibi multoties didicerunt, quicquid alijs salubriter tandem prædicauerunt. Sic Antonius primò latuit, post verò gloriosus & magnus monachorum pater apparuit. Sic Benedictus abbas; sic fecit in monasterio suo sanctus Gregorius; ita & consequenter deuotissimus Bernardus, cum multis alijs uiris perfectis. Et horum vitam si inspicias, inuenies, quid imitari debeas. Nam viuendi speculum, opere & uerbo facti sunt.

Patres Eremiti prodigiose taciturnitatis.

Sancti in solitudine didicerunt, quod alios post docuerunt.

S E R M O IX.

De solitudine cordis, in qua supra se lenatur anima.

I. DE interiori solitudine, iā pauca uideamus. Hanc quærere & amare debet, quisquis uiri Deo cupit. Hæc mentis solitudo dicitur, & longè dignior & utilior corporis solitudine esse creditur. Hæc enim nisi menti in se dederit, corporis etiam solitudo multitudo fit. Hæc est, quæ totū interiorem hominem, ab omni seruat uitio purum; & contra suggestiones Satanæ, reddit cor valde securum. Nam quamuis diuersis cogitationibus mens ista concutitur, introire tamen hostis aut præualere ultra cōsensum, propter hanc solitudinem, non permittitur.

2. Laudabilis & prædicanda ista solitudo, quia magna mentis est fortitudo, qua cuncta superantur in hoc seculo. Hæc est, quæ in multitudine multa nescit: quia alibi occupari se potius debere dicit, cū citò pertranseat, quicquid hinc stare aut florere uidetur. Et ubi cuncta moribus suis inseruiunt, hæc uni immobiliter quod tantum necessarium est, inhærere summopere querit. Qui hanc intrat solitudinem, quamuis foris laboret, eius tamen mens intus orare non cessat. Et si horam inde uidetur distrahi, mox in idipsum redire festinat: quia intus habet, qui quotidie clamat: Redi ad cor: ecce adsum: ecce uenio citò. En sto ante ostium, & pulso; aperi mihi soror mea, quia concupiui speciem tuam. Beata anima, quæ ad hanc uocem semper uigilat, quia super omnia bona præsentia constituitur.